

ACTIVITATS

TESIS

ENTREVISTES

AVENÇOS

A FONTS

ART I HISTÒRIA

TESIS

Noves eines per analitzar la música de Gustav Mahler

Des del formalisme del segle XX, que no atorga significats a la música, no és possible aproximar-se a les músiques de Mahler ni d'altres autors coetanis de la manera com ells mateixos havien pensat ser escoltats. Una recerca de la UAB recupera eines oblidades i en presenta algunes d'inèdites per poder "entendre" una mica més la música de Mahler.

[+]

A FONTS

'El espejo y la lámpara': una nova col.lecció de la UAB

Edicions UAB enceta la nova col.lecció 'El espejo y la lámpara' que reunirà assajos científics, socials i humanístics i que s'estrena amb quatre obres d'autors reconeguts: el catedràtic de Física de la UAB David Jou, la química universal Marie Curie, l'historiador i hispanista francès Pierre Vilar i el catedràtic de Psiquiatria de la UAB Adolf Tobeña.

[+]

A FONTS

Troben una pala de fusta de més de 7.000 anys a La Draga

La UAB i el CSIC han recuperat restes excepcionals en aquest jaciment lacustre del neolític entre les quals destaca una pala de roure d'uns 7.300 anys d'antiguitat, molt ben treballada i en bon estat de conservació. Els estudiants d'Arqueologia de la Universitat hi han participat fent les pràctiques de camp.

[+]

A FONTS

Obert per excavació. La ruta Neandertal

El Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria de la Universitat Autònoma de Barcelona (CEPAP-UAB) convida, durant els mesos de juliol i agost, a conèixer el treball dels arqueòlegs en dos jaciments de Lleida: Cova Gran (Les Avellanès-Santa Linya) i Roca dels Bous (Sant Llorenç de Montgai).

[+]

07/2006 - Troballes arqueològiques il·lustren els rituals prehistòrics a Menorca

Un conjunt de peces de fusta trobades en l'interior de la cova des Mussol, a Ciutadella de Menorca, ha permès als arqueòlegs millorar el coneixement sobre la mitologia i els rituals que se celebraven a l'illa durant la Prehistòria. En destaquen sobretot dues petites talles de fusta, les úniques amb trets humans documentades en l'arqueologia balear.

El coneixement de les relacions polítiques, de l'ideologia i de les creences en general de les societats prehistòriques no és una feina fàcil per l'arqueologia. Tanmateix, aquest objectiu esdevé més assequible quan els grups del passat van produir artefactes amb la finalitat exclusiva de facilitar la comunicació social. El seu estudi permet conèixer la complexitat dels codis sintàctics i del seu aprenentatge, el treball invertit en la producció i l'ús dels mitjans de comunicació, l'orientació tècnica o ideològica dels continguts transmesos i, finalment, si hi havia o no restriccions socials pel que fa l'accés a aquests continguts. Una extraordinària troballa arqueològica ha permès endinsar-nos en l'univers simbòlic i les relacions polítiques de les comunitats que van habitar l'illa de Menorca fa uns 3.000 anys.

La cova des Mussol està situada al tram inferior d'un penya-segat que cau a pic uns 40 m sobre el mar, a uns 4 km al nord-oest del nucli urbà de Ciutadella. Té un recorregut d'uns 200 m i el seu interior es divideix en set sales. En una de les més amagades i petites, de només 10 m quadrats, es van trobar petits objectes de fusta, un material que només resisteix el pas del temps en condicions ambientals excepcionals. Dues peces en particular destacaven sobre les altres. Es tractava de les primeres talles amb trets humans documentades en l'arqueologia balear. La primera representava un cap humà i jeia de perfil al peu d'un ressalt de la roca. A l'altra banda de la sala i en un lloc preeminent, hi havia la segona. Sorprenentment, aquesta mostrava un cap humà coronat per dos apèndixs a manera de banyes. En l'espai entre ambdues, hi havia també tres gresoles per il·luminar l'estança.

La talla antropomorfa és la representació d'un ésser humà concret, potser la d'un dels qui van arribar fins allà. En canvi, la talla zooantropomorfa fa referència a un "ésser híbrid", el mateix conjunt que inclou composicions tan cèlebres com l'Esfinx o els Centaures. Aquests éssers imaginaris tenien el seu paper en les narracions mitològiques de l'Antiguitat, uns relats molt elaborats a través dels quals una comunitat expressava les seves creences filosòfiques i religioses. La figura des Mussol podria ser el precedent del déu celta conegut com a Cernunnos, "El Banyut", vinculat al món subterrani i considerat font de fertilitat, provisió i abundància.

Quina va ser la funció d'aquests objectes? Per respondre, primer hem de considerar l'indret on van ser utilitzats. La cova des Mussol es localitza en un paratge impressionant, lluny dels espais quotidians de les comunitats de l'època. Algunes persones van accedir a la cova jugant-se la vida i s'hi van endinsar amb la llum de petites llànties. Després d'arrossegar-se per una rampa estreta i humida, es van reunir en secret amb un ésser mitològic a qui havien de contemplar i potser escoltar. Aquesta cerimònia constituïa una experiència fora del comú, reservada només a unes poques persones. Formava part d'un ritual de tipus iniciàtic. Qui el superés amb èxit veia transformada la seva condició social. Es convertia en un "xamà" o "mitjancer", una persona capaç de resoldre conflictes, guarir malalties o intercedir entre la comunitat i els seus móns imaginaris.

Rafael Micó

**Departament de Prehistòria
Universitat Autònoma de Barcelona**

rafael.mico@uab.es

Si tens propostes: premsa.ciencia@uab.es

E-mail per rebre el nostre butlletí

Enviar